



Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

PROGRÁMMAPLÁNA

SÁMI VUOĐĐOSKUVLAOAHPAHEADDJEOAHPPU 1.-7. CEAHKKI

Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7

Sami Primary and Lower Secondary Teacher Education for Years 1-7

Saamelaisen peruskoulunopettajakoulutuksen luokkien 1-7

**5-jagi oahpaheaddjeoahppu
(300 oahppočuoggá)**

Dohkkehuvvon Dutkan- ja oahppostivrras 13.09.2016, áššis 76/16. Sámegiel jorgalus oktan rievdadusáiguin dohkkehuvvon goahtejodiheaddji mearrádnusnotáhta bokte 21.06.18, Public áššenr. 18/00162-23. Rievdaduvvo goahtejodiheaddji mearrádnusnotáhta bokte 27.06.20, Public áššenr. 18/00162-67 ja 07.04.22, Public áššenr. 22/00035-5.

Oahppoprográmma namma:

Sámegillii: Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahkki

På norsk: Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7

In English: Sami Primary and Lower Secondary Teacher Education for Years 1-7

Suomeksi: Saamelaisen peruskoulunopettajakoulutuksen luokkien 1-7

Gráda namahus:

Sámegillii: Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahkki master

På norsk: Master i Samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7

In English: Master of Sami Primary and Lower Secondary Teacher Education for Years 1-7

Suomeksi: Saamelaisen peruskoulunopettajakoulutuksen luokkien 1-7 masteri

Oahpahusgiella: Sámegiella. Oahpahus ja lohkanmearit sáhtta maiddá leat skándinávalaš gielaide, suomagillii ja eangalagillii.

Eksámengiella: Sámegiella. Dárogiella, suomagiella ja ruotagiella dáin giellafágain.

Viidodat: Oahppu lea 300 oahppočuoggá viidosáš, ja oahppoovttadagat leat 30 oahppočuoggá lohkanbajis. Normerejuvvon studerenáigi lea 5 jagi.

Fágalaš ja hálddahuslaš ovddasvástáduš: Sámi oahpaheaddjeoahpuid goahti.

Láidehus

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu 1.-7. ceahki master lea fátmasteaddji, profešuvnnalaš ja dutkanvuđot oahpaheaddjeoahppu, mii addá gelbbolašvuoda oahpahit vuodđoskuvllas vuosttaš luohkás gitta čihččet luohká rádjái. Oahppu fátmasta fága, fágadidaktihka ja hárhallama olles oahpu áigge ollisvuohčan organisašuvnnalaččat, struktuvrralaččat ja sisdoalu dáfus. Oahpu ulbmilin lea skuvlet oahpaheddjiid geain lea nana profešuvnnalaš gelbbolašvuohča, alla gelbbolašvuohča oahpu fágain ja vásáhusat hárhallamiin. Oahppu addá vuodu gelbbolašvuodu huksemii ámmátsuorggis.

Oahppu vuodđuduvvá sámi servodaga dárbbuide. Oahpu vuodđun lea sámegiella, sámi kultuvra ja mánggabealat servodat. Oahpus deattuhuvvojit sámi oahppanoainnut, oahpahusvuogit ja sámi árbevirolaš bajásgeassin, mat heivehuvvojit skuvlla dálá ja boahpteáiggi dárbbuide. Oahpus lea váldodeaddu álgooahpahas. Duodji, juoigan ja muitaleapmi ja gulahallan eatnamiin čadnojuvojit oahpu oktasaš fáddáohpahussii. Studeanttat ožžot máhtu álgoálbmotáššiin ja máhttet guorahallat kultuvrralaš relašuvnnaid kritihkalaččat. Oahpus oahpaheaddjestudeanttat ožžot reaidduid doaimmat oahpaheaddjin viiddis ja mánggabealat servodagas miehtasámi geahččanvuogi/ oaidninvuogi bokte.

Sisabeassangáibádusat

Geahča sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu masterprográmma sisabeassangáibádusaid Norgga oktasaš sisaváldinvuogádagas (Samordnaoptak) dahje Sámi allaskuvlla ruovttusiiddus.

Dohkálašvuodaárvoštallan oažžut oahpposaji

Oahpaheaddjeoahpu studeanttain gáibiduvvo politiijaduodaštus. Duodaštusa galgá buktit 3 vahku sisa das go lea ožžon fáldadaga oahpposajis. Duodaštus ii sáhte leat boarrásit go 3 mánu. Lea erenomáš dehálaš doalahit áigemeeriid. Duodaštus lea fámus 3 jagi.

Jus ohcci lea orron olgoriikkas, olggobealde Oarje-Eurohpá, USAs, Kanadas, Austrálias, Ođđa-Selánda dahje Japánas, guhkit go 3 mánu, de ferte oahpu álggus duodaštit ahte sus ii leat tuberkulosa (gč Forskrift om tuberkolosekontroll kapihttal 3).

Ulbmiljoavku

Ulbmiljoavkun leat studeanttat guđet háliidit šaddat oahpaheaddjin mánáidskuvllas ja šaddat álgooahpahusa áššedovdit. Oahppu addá maiddá vejolašvuoda doaibmat eará ámmáhiin nugo skuvlahálddahas, diehtujuohkinbargguin, gulahallangaskkustemiin, rávesolbmuid oahpahusas ja skuvlajođiheaddjin.

Oahppanjoksos

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu gealbudahtá oahpaheaddji doaibmat hástaleaddji barggus mánggabealat ja rievddadeaddji servodagas. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpus lea erenoamáš hástalus heivehit unnitloguservodaga diehtovuogádaga našunálavuogádaga oassin. Oahppanjoksos leat hábmejuvnon sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu lánkaasahusa ja našunála njuolggadusaid vuodul. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu 1.-7. ceahki masteroahpu čađaheami maŋŋá oahpaheaddjit leat álgooahpahusa áššedovdit. Go kandidáhtta lea čađahan sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu, de son lea olahan visot oahppanjoksosiid mat sisttisdoallet erenoamáš máhtuid ja dieđuid, gálggaid ja oppalaš gelbbolašvuoda čuovvovaš máhttoviidodagain: fága máhttu ja vuodđogálggat, skuvla servodagas, etihkka, pedagogihkka ja fágadidaktihkka, jođiheapmi ja oahppanproseassat, gulahallan ja gaskkusteapmi ja rievdan ja ovdáneapmi.

Oahpu loahpas ja oahpu čađaheami maŋŋá galget studeanttat olahan čuovvovaš oahppanbohtosiid:

Máhttu ja diehtu:

Kandidáhtta

- lea olahan nana profešuvdnagealbbu sámegeilas, matematihkas, pedagogihkas ja oahppimáhtus ja eará oahpahus- ja skuvlarelevántafágain, digitálareaiduin ja erenomáš máhttu álgooahpahusas
- lea olahan máhtu sámi pedagogihkas ja sámi oahppanádejeumiin
- lea olahan nana máhtu fágadidaktihkalaš, pedagogalaš ja eará fágaid relevánta teoriijain ja dutkanmetodain ja main erenoamážit sámi- ja álgobmotvuolggasajit leat guovddázis
- lea háhkan dieđuid ja doaladumiid maid vehkiin máhtta lánčit oahppandili nu ahte oahppit olahit buriid oahppanbohtosiid ja ohppiid gaskasaš oktavuodát doibmet bures
- diehtá ja dovdá skuvlii, oahpahussii ja mánáid vuoigatvuodaide guoskevaš našunála ja riikkaidgaskasaš lágaid, soahpamušaid ja skuvlaplánaid
- lea olahan máhtu skuvlla servodatlaš rollas ja posišuvnnas ja oahppavaš organisašuvnna huksemis sámi servodagas
- dovdá ollislaš oahppomannolaga ja sirdašumi mánáidgárddis skuvlii ja mánáidskuvllas nuoraidskuvlii
- dovdá álgooahpahusa ja eará luohkkákehkiid oahppaneavttuid ja prinsihpaid sihke oahppanproseassaid ja árvoštallan- ja kártenreaiduid

- lea olahan máhtu luohkkájodíheamis ja buori psykososiála oahppanbirrasa láchčimis
- diehtá, ahte mánáid ahtanuššamii ja oahppamii váikkuhit iešguđetlágan sosiála, mánggakultuvrralaš ja -gielalaš birrasat, ja mo daid váldá vuhtii oahpahusas ja dan heiveheamis
- lea olahan máhtu mánáin, geain lea váttis eallindilli dahje gillájit veahkaváldimis ja seksuálalaš illasteamis, ja mo skuvla sáhtta fuolahit sin dárbbuid ovttasbarggus mánáid ovdasteddjiiguin ja olggobeale áhahusaiguin
- dovdá sámi árbevieruid ja mo daid sáhtta fievrridit skuvladoaimmaide ja oahppamii
- dovdá estehtalaš oahppanproseassaid ja -reaidduid
- lea háhkan dieđu ja máhtu suvdilis ovdáneamis ja dan váldimis vuhtii oahpahusas

Gálggat:

Kandidáhtta

- máhtta plánet, čadahit, árvoštallat ja suokkardallat okto ja ovttas earáiguin sierra luohkkácehkiid, fágaid ja fágaidrasttildeaddji oahpahusa dutkan- ja ovdánahttinvuolggasajiin
- máhtta analyseret ja geavahit gustovaš oahppoplánaid dieđalaš, vásáhusvuđot ja sámi árbevirolaš máhtuin
- máhtta lágídit ja jodíhit girjás ja fátmasteaddji oahppanbirrasiid ja dilálašvuodaid fágalaččat, sosiálalaččat, estehtalaččat ja sámi árbevieruid vuodul
- máhtta lágídit, bagadallat ja suokkardallat mánggabealat ohppiidoavkkuid oahppama ja ovdáneami iešguđetlágan bargovugiid ja oahpponeavvuid mielde
- máhtta doarjut ohppiid gálgga árvoštallat iežaset oahppama ja ovdáneami ja máhtta álggahit dárbbalaš doaimmabijuid mánáid dárbbuid vuodul
- hálddaša digitála geavaheami ja máhtta bagadallat ohppiid digitála- ja mediageavaheamis
- máhtta atnit ja analyseret teoriijaid ja dutkanbohtosiid ja heivehit daid skuvlaovdánahttimii ja ohppiid jurddašangálggaid ovddideapmái
- máhtta čadahit dutkan- ja ovdánahttindoaimmaid
- máhtta hukset dásseárvosaš ja demokrátalaš oahppanbirrasa ja nannet ohppiid oassálastingálggaid
- máhtta ávkkástallat luonddu ja lagasbirrasa oahppanarenan

Oppalaš gelbbolašvuotta:

Kandidáhtta

- lea háhkan profeshuvnalaš, ehtalaš ja ángiris oahpaheaddjeidentitehta, mainna čadaha oahpaheaddjefágalaš barggaid suvdilis ja diđolaš vugiiguin
- lea háhkan nuppástuhttin- ja ovdánahttingealbbu, man sáhtta geavahit molsašuddi diliin oahppobirrasa huksemis ja bargobirrasa ja organisašuvnna ovddideamis
- máhtta ságastallat fágalaš gažaldagain ja hálddaša ámmátlaš giellageavaheami
- máhtta njálmmálaš ja čálalaš sámegeiela ja máhtta oahpahit sámegeilli ja riikkagilli
- máhtta hukset oktasaš searvelanja báikkálaš bargo-, servodat- ja kultureallimiin viiddis oahppanarenan

Sisdoallu

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu 1.-7. ceahki masterprográmma sisttisdoallá álgooahpahusa, pedagogihka ja oahppimáhtu, njeallje oahpahusfága, dieđateoriija ja hárjehallama. Álgooahpahus lea 90 oahppočuoggá, pedagogihka ja oahppimáhttu lea 60 oahppočuoggá, sámegeiella 60 oahppočuoggá (oahpahusfága 1), matematihka 30 oahppočuoggá (oahpahusfága 2), dárogiella/suomagiella/ruotagiella 30 oahppočuoggá (oahpahusfága 3), ja dieđateoriija 10 oahppočuoggá, ja leat geatnegahtton buot

studeanttaide. Oahpahusfága 4 lea 30 oahppočuoggá välljenfága. Oahpahusfága 4 sadjai sáhttet studeanttat váldit skuvlarelevánta fága.

Oahpahusfága lea skuvlafága mas lea didaktihkka ja hárrjehallan. Skuvlarelevánta fága fas lea relevánta oahpaheapmái vuodđoskuvllas, muhto ii leat skuvlafága. Oahppoásahus árvvoštallá makkár fága dohkkehuvvo skuvlarelevánta fágan.

Pedagogihkka ja oahppimáhttu lea buot oahppoajagiin ja studerejuvvo bálddalagaid eará fágaiguin. 115 beaivve hárrjehallan juhkko dássidit njealji vuosttaš jahkái. Njealját jagi lea guhkes hárrjehallan ovtta lohkanbajis. Dán hárrjehallamis lea vejolaš čohkket dutkanmateriála masterbargui.

Eará oahpahusfáogat ja skuvlarelevánta fáogat maid Sámi allaskuvla fállá áiggis áigái leat: Risttalašvuohta, osku, eallinoaidnu ja etihkka, Lášmmohallan, Duodji, Biebmu ja dearvvašvuohta, Duodji, juoigan ja muitaleapmi, Luonddufága, Servodatfága. Njealját oahpahusfága álgín eaktuda ahte dasa leat unnimusat 4 studeanta, sihkkarastin dihte buori oahppobirrasa. Sámi allaskuvla sáhtta heivehit fágaid lágideami resurssaid ektui.

Studeanttaid masteroahppu šaddá integrerejuvvon álgooahpahusa ollisvuodas earret eará álgolohkama ja – čállima ja matematihka gažaldagain 1.-7. cehkiiin.

1.-3. oahppoajagit gohčoduvvojit syklus 1. Sámi allaskuvla sáhtta heivehit fágaid ortnega dárbbu mielde.
4.-5. oahppoajagit gohčoduvvojit syklus 2.

Oahpu ráhkadus

Álgooahpahus: Fágat Álgooahpahusa čiekŋudeapmi (25 oč), Dieđateoriija ja dutkanmetodat (15 oč) ja Masterbargu sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpus (50 oč)	90 oahppočuoggá
Pedagogihkka ja oahppimáhttu	60 oahppočuoggá
Oahpahusfága 1: Sámeigiella	60 oahppočuoggá
Oahpahusfága 2: Matematihkka	30 oahppočuoggá
Oahpahusfága 3: Dárogiella/suomagiella/ruotagiella	30 oahppočuoggá
Oahpahusfága 4/skuvlarelevánta fága: Válljenfága	30 oahppočuoggá
Oktiibuot	300 oahppočuoggá

Studeanttat čađahit juohke jagi 60 oahppočuoggá.

1. oahppojahki	Pedagogihkka ja oahppimáhttu (10 oč) Sámegiella (20 oč) Matematihkka (15 oč) Dárogiella/ruotagiella/suomagiella (15 oč) Áiccadahárjehallan 5 beaivvi Hárjehallan 15 beaivvi 1.-7. ceahkis Hárjehallan 5 beaivvi mánáidgárddis	60 oč
2. oahppojahki	Pedagogihkka ja oahppimáhttu (10 oč) Sámegiella (20 oč) Matematihkka (15 oč) Dárogiella/ruotagiella/suomagiella (15 oč) Hárjehallan 30 beaivvi 1.-7. ceahkis	60 oč
3. oahppojahki	Pedagogihkka ja oahppimáhttu (10 oč) Sámegiella (20 oč) Oahpahusfága 4 (30 oč) Hárjehallan 30 beaivvi 1.-7. ceahkis	60 oč
4. oahppojahki	Pedagogihkka ja oahppimáhttu (20 oč) Álgoohpahusa čiekŋudeapmi (25 oč) Diedateoriija ja dutkanmetodat (15 oč) Hárjehallan giđđat 30 beaivvi 1.-7. ceahkis	60 oč
5. oahppojahki	Pedagogihkka ja oahppimáhttu (10 oč) Pedagogalaš masterdutkanmuš mas lea deaddu álgoohpahusas (50 oč)	60 oč

Progrešuvdnagáibádus

Vai studeanttat sáhttet álggahit masterdutkanmuša ja ožžot nammaduvvon bagadalli, fertejit studeanttat čađahan dutkan- ja ovdánahttinbarggu (DoB) ja čađahan vuosttaš golmma jagi pedagogihka ja oahppimáhttu fága. Studeanttat galget čađahan juohke oahppojađi hárjehallamiid vai besset viidáseappot hárjehallamiidda. Bargogáibádusat galget leat čađahuvvon ovdal go studeanta beassá eksámeniidda.

Studeanttat galget oassálastit buot oahppanaktivitehtaide. Studeanta sáhtá jávkat oahpahas 20%. Jávkán galgá diedihuvvot dahje šiehtaduvvot ovddalgihtii, ja jávkanáiggi bargogáibádusaid galgá buhtadit.

Masterbargu

Masterbargu lea 50 oahppočuoggá viidosas ja lea iešheanaláš bargu. Studeanttat välljejit profešuvdnafágalaš barguset fáddán mas ovttašit teoriija ja práksisa. Dutkanmuša empiriija sáhtá hánkejuvvot práksisa dutkamiin dahje das sáhtá leat eambo teorehtalaš oaidninvuohki. Dutkanmuš čállo okto dahje govvti studeantta joavkkus.

Dutkan- ja ovdánahttin

Oahpu čada galgá leat dutkan- ja ovdánahttin oahpaheaddji barggu guovddážiis vai boahttevaš oahpaheaddjit šaddet systemáhtalaš, suokkardeaddji ja dutki skuvlaovddideaddjit. Dutkan- ja ovdánahttin galgá geavatalaččat doarjut oahpaheaddji didaktihkalaš doaimmaid vai sis livččii vuodđu ovddidit hutkás oahppanbirrašiid ohppiide. Dutkan- ja ovdánahttinbargu galgá leat vuodđun vai studeanttat nagodit čadahit iešheanaláččat masterbarggu. Dutkan- ja ovdánahttinbargu čadahuvvo metodakurssa ja seminára ja bagadallama vehkiin.

Oahppan-, oahpahas- ja árvoštallanvuogit

Searvelanjaid huksen, fágaid ovttasbargu, fágaid rasttildeapmi ilbmanemiid vuodul ja vásáhusoahppan leat oahpu lágideami vuolggasadjin sámi holisttalaš oaidninvuogi vuodul. Sámi eallinvugiid guovddážiis lea gulahallan ja birgen luondduin.

Studeantta jahkásaš bargonoađđin rehkenastojuvvo 1600 diimmu, oahppoajagi guhkkodat lea 40 vahku ja vahku bargonoađđin lea 40 diimmu. Studeantta bargonoađđi doallá sisttis mánggalágan aktivitehtaid nugo logaldallamiid, fágaid studeantaaktiivvalaš bargo- ja oahppanvugiid, bagadallama, profesoivdna- ja bargosemináraid, joavkobargguid, hárhallama, iehčanas bargguid ja eksámendoaimmaid. Fágaid sisdoalut, ulbmilat ja bargonoađit bohtet ovdan fágaplánain. Buot fágat galget sisttisdoallat álgooahpahas, heivehuvvon oahpahas, árvoštallama ja vuodđogálggaid fáttaid.

Oahpu lágideapmi

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu 1.-7. ceahki masteroahpahas lágideapmi geabbilisoahppun, mii sisttisdoallá fágalaš deaivvemiid, neahttavuđot oahpahas ja hárhallamiid. Oahpus lágideapmiid maid oahppomátkkit. Aktiiva oassálastin, studeanttaid ovddasvástáduš ja ovttasbargu leat oahpus guovddážiis.

Gulahallanreaidu lea Canvas. Dohko čohkkejuvvojit buot ohppui guoskevaš plánat, logaldallamat, bargobihtát, fágalaš ságastallamat, bagadallamat, studeantabarggut ja daid árvoštallamat.

Jus lea eret oahpahas eanet go 20 proseantta, studeanta galgá buhtadit jávkama. Deaivvemiide ja neahttaoahpahasii galgá oassálastit. Deaivvemiin oktasaš ságastallan ja bagadallan lea guovddážiis. Neahttaoahpahas geavahuvvojit iešguđetge vejolašvuodát nu ahte maiddáji sosiokonstruktiiva ja studeantaguovddážiis oahppanoaidnu válde vuhtii.

Studeanta guovddážiis

Studeanttat galget oahpu áigge hukset dieđuid ja vásáhusaid profesoivdnarelevánta oahpahas- ja bargovugiid vehkiin. Erenoamážit studeantaaktiivvalaš bargovuogit leat guovddážiis. Dákkár bargovuogit leat earret eará

- Logaldallamat ja refleksuvnnat válljejuvvon fáttáin, individuála fágagirjjálašvuodálohkamat
- Sierralágan teakstabuvttadeamit ja bargočállosat
- Iešguđetlágan digitála oahpahas-, oahppan- ja gulahallanvuogit
- Iešguđetlágan čálalaš ja vásáhuslaš prošeaktabarggut ja daid ovdanbuktimat (indiviidalaččat ja joavkkuin) oktasaš seminárain
- Bagadallan ja oassálastin opponeantajoavkkuide ja studeanttaid vásáhusaid juohkin nuppi studentii

- Oahppomátkkit
- Hárjehallan
- Iešguđetlágan eará joavkodoaimmat

Studeanttat galget oazžut vásáhusaid bargovugiin mat geavahuvvojit vuodđoskuvllas nugo stoahkamis, musihkas, drámás ja eará kreatiiva ja estehtalaš ovdanbuktinvugiin.

Studeanttain vurdojuvvo iešheanalášvuohta ja ahte sii oassálastet aktiivvalaččat oahppandoaimmaide. Oahpu iešguđet fágaid sisdoalut, oahppanjokosot, bargogáibádušat, árvvoštallan leat fágaplánain. Studeanttain lea oahpahusa olis vuoigatvuohta geavahit girjerádjosa, interneahtha, bargolanjaid, oahpahus-, seminára- ja čoaškinlanjaid, luoikkahit teknihkalaš bargoneavvuid ja govva- ja jietnastudioid.

Digitála gelbbolašvuohta

Oahpu áigge studeanttat ovddidit vuodđogálggaid digitála gelbbolašvuođas. . Digitála gelbbolašvuođa ulbmilin vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpus lea ovddidit nana pedagogalaš ja didaktihkalaš digitála ipmárdusa; kandidáhtat galget šaddat digitálalaččat didolaččat ja gelbbolaččat geavahit ja árvvoštallat digitála reaiduid oahppan- ja oahpahusdilálašvuođain.

Hárjehallan

Hárjehallan lea unnimustá 115 beaivve. Das lea 5 beaivve hárjehallan mánáidgárddis mas lea deaddu sirdáseamis mánáidgárddis skuvlii. Árrat oahpu áigge čadahuvvo 5 beaivvi áiccadanhárjehallan.

Hárjehallan sisttisoallá bagadallama, árvvoštallama ja iešguđetlágan hárjehallanoahpu. Hárjehallan juhko njealji jagi badjel dássidit oanehut dahje guhkit áigodagaide jagiid mielde nugo lea progešuvnna ja jahkodaga dihtii vuogas. Studeanttat hárjehallet 1.-4. ja 5.-7. ceškiin. Hárjehallama bokte studeanttat oahpásmuvvet gáibádušaide ja hástalusaide, mat gusket oahpaheaddji ámmáhii. Hárjehallan integrerejuvvo fágaide ja fágaid doaimmaide ilbmanemiid bokte. Fágaid bargguin vurdo nana čanastat hárjehallamii.

Hárjehallan čadahuvvo čavga ovttasbarggus hárjehallanskuvlla jodiheddjiiguin ja hárjehallanoahpaheddjiiguin. Hárjehallan sáhtta leat iešguhtege hámis jogo dábálaš luohkkáhárjehallan, skuvlaadopšuvdnan dahje oahpásmuvvan skuvllaide ja mánáidgárddiide miehtá sámi hárjehallanmátkin. Unnimustá oktii galgá studeanta beassat čadahit lohkanjagi hárjehallama eará Davviriikkas.

Hárjehallamis galgá čadahit dutkanmateriála háhkama ovttasbarggus hárjehallanskuvllain. Dat sáhttet leat oanehis observeremat, videobáttit, jearahallamat dahje geahččaleamit. Empiriija hánkejuvvo masterdutkanmuššii ja eará guorahallamiidda.

Hárjehallanoahppu galgá ovdánahttit studeanttaid máhtu reflektet ja ovddidit iežaset doaimbama profešuvnna hárjehallanskuvlla ja -oahpaheaddji bagadallama vehkiin ja ovttasbarggus allaskuvlla oahpaheddjiiguin. Studeanttaid gelbbolašvuođas ja gáibádušain praktihkalaš-pedagogalaš bargui ja dasa gullelaš reflektendáidduin dáhpáhuvá čielga ovdáneapmi hárjehallamis nubbái. Juohke hárjehallama oktavuodas lágiduvvo fágaidrasttildeaddji deaivvadeapmi hárjehallama ovdal ja dan maŋŋil hárjehallan čadahuvvo dain skuvllain, maiguin Sámi allaskuvllain lea hárjehallansoahpamuš. Studeanttat galget ráhkadit hárjehallamii áigodatplánaid ja diibmoplánaid maid fágaoahpaheaddjit ja hárjehallanoahpaheaddjit dohkkehit.

Dárkilut dieđut hárjehallama birra leat hárjehallanplánas.

Árvvoštallanvuogit

Olles oahppomannolaga áigge studeanttat deaivvadit mánggalágan árvvoštallanvugiiguin, main geavahuvvojit sihke bustávvaárvosánit (A-F) ja árvosánit ceavzán/ii ceavzán. Hárjehallan ja geatnegahtton barggut, mat leat eaktun beassat eksámenii, árvvoštallojuvvojit cealkámušaiguin ceavzán/ii ceavzán dahje dohkálaš/ii dohkálaš. Kandidáhtti, guhte ii leat deavdán bargogáibádusa ja lea váras massit eksámenvejolašvuoda, galgá oažžut dieđu dán birra ovdal eksámena (gč. Sámi allaskuvlla eksámennjuolggadusaid).

Eksámenuogit sáhttet leat ovdamearkan čálalaš skuvlaeksámen, ruovttueksámen, máhppaárvoštallan, njálmmálaš eksámen, prošeaktabarggut, praktihkalaš ovdanbuktimat, dutkan- ja ovdánahttinbargu ja masterdutkanuš.

Geahča fágaplánaid bokte dárkilut dieđuid árvvoštallamis.

Internašunaliseren ja lonohallan

Lea vejolaš čadahit oasi fágain dahje hárjehallamiin sihke olgoriikkain ja eará alitoahppoásahusain Norggas. Studeanttat geat háliidit vuolgit lonohallamii, ávžžuhuvvojit earenoamážit 3, oahppo jagis čadahit oahpahusfága 4/skuvlarelevánta fága lonohallamis.

Oahppokvalitehta sihkkarastin

Sámi allaskuvla deattuha oahppokvalitehta, ja kvalitehta galgá oppa áigge leat guovddážis. Studeanttat geat váldet sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu Sámi allaskuvllas galget oažžut buori ja relevánta oahpu ja vuodu doaibmagoahtit oahpaheaddjin. Sámi allaskuvlla kvalitehtavuogádaga vuodul bargojuvvo systemáhtalaččat kvalitehtain, sihke sámi ja eamiálbmot perspektiivvas ja dábálaš majoritehtaservodatlaš perspektiivvas.

Oahppokvalitehta sihkkarastin ja nannen lea bargiid ja studeanttaid ovddasvástáduš. Studeanttat sáhttet vuordit dieđuid oahpposidoaluid birra ja makkár fágalaš vuordámušat leat studeanttaide, omd. ahte dovdet fágalaš ja profešuvdnaetihkalaš vuordámušaid. Studeantaárvoštallamat galget leat objektiivvalaččat ja rievttalaččat. Studeanttat galget leat ráhkkanan ja oassálastit oahpahussii aktiivvalaččat, ovttasbargat earáiguin, doalahit áigemeriid ja deavdit eará eavttuid, mat leat oahpus. Buot dát leat oassin oppalaš oahpaheaddji dohkálašvuodaárvoštallamis.

Kvalitehta nannemii leat čuovvovaš doaibmabijut:

1. Progrešuvdnašiehtadus juohke studeanttain ja dan čuovvovleapmi
2. Bagadallan, ovttaskas- ja joavkobagadallamat
3. Oahpuid árvvoštallamat, studeantaárvoštallamat ja fágareporttat
4. Čoaikkimat luohtámušolbmiguin ja árvvoštallančoaikkimat luohkain.

Studeanttaid dohkálašvuodaárvoštallan

Oppalaš dohkálašvuodaárvoštallan lea ollislaš árvvoštallan das, mo studeanta doaibmá oahpaheaddjin fágalaččat, pedagogalaččat ja olmmošlaččat ja persovnnalaččat. Dás čuovvut Sámi allaskuvlla

oahppodoaimmaid kvalitehtagiehtagirjji kapihttal 13. Árvvoštallamis guorahallo erenoamážit, leatgo studeanttas vurdojuvvon eavttut doaimmat oahpaheaddjin, mo son doaimmá oahppodilis ja mo ceavzá eksámeniin ja hárrjhallamiin. Dohkálašvuodaárvvoštallan čuovvu juohke studeantta oppa oahppoáiggi, ja galgá sihkkarastit ahte studeanta lea árvvoštallojuvvon ja dohkkehuvvon oahpaheaddjeprofešuvdnii. Dohkálašvuodaárvvoštallan dahkko oppalaččat olles oahppoáiggi ektui. Dohkálašvuodačuoggát galget diedihuvvot studeanttaide jeavddálaččat. Hárrjhallanáiggi lea hárrjhallanskuvllas ovddasvástádus lágídit ja jodihit oahpahusa, ja dalle lea hárrjhallanoahpaheaddji gii galgá láidestit hárrjhallama ja čuovvut studeantta dohkálašvuoda. Sámi allaskuvllas lea ovddasvástádus dohkálašvuodaássiin. Sámi allaskuvlla, hárrjhallanskuvlla ja studeantta gaskkas galgá leat nana ovttasbargu.

Oahpu oahppoovttadagat

Bákkolaš oassi:
V1POM-1100 Sámi skuvla ja oahppan. Pedagogihkka ja oahppimáhttu 1. oahppojahki. 10 oahppočuoggá
V1POM-1101 Oahppit, skuvla ja kultuvra. Pedagogihkka ja oahppimáhttu 2. oahppojahki. 10 oahppočuoggá
V1POM-2100 Oahpaheaddjin mánggabealat skuvllas ja servodagas. Pedagogihkka ja oahppimáhttu 3. oahppojahki. 10 oahppočuoggá
V1POM-3100 Skuvla ja oahppavaš organisašuvdna. Pedagogihkka ja oahppimáhttu. 4. oahppojahki. 20 oahppočuoggá
V1POM-3101 Dutki oahpaheaddji ja skuvlaovdánahttin. Pedagogihkka ja oahppimáhttu. 5. oahppojahki. 10 oahppočuoggá
V1ALG-3100 Álgooahpahusa čieknudeapmi. 4. oahppojahki. 25 oahppočuoggá
V1DIE-3100 Dieđateoriija ja dutkanmetodat. 4. oahppojahki. 15 oahppočuoggá
V1ALG-3110 Masterbargu sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpus. 5. oahppojahki. 50 oahppočuoggá
V1SAM-1100 Álgolohkan- ja čállinoahpahus, giellaoahppa, mánáid- ja nuoraidgirjjálašvuolta oahpahasas. Sámegeilla 1. oahppojahki. 20 oahppočuoggá
V1SAM-1101 Ovddidit vuodđogálggaid lohkamis, čállimis ja njálmmálaš giellageavaheamis, sámi njálmmálaš árbevierru oahpahasas. Sámegeilla. 2. oahppojahki. 20 oahppočuoggá
V1SAM-2100 Giellavariašuvnnat servodagas ja giellaoahpalaš čieknudeapmi. 3. oahppojahki. 20 oahppočuoggá
V1DAR-1100 Dárogeilla. 1. ja 2. oahppojahki. 15 +15 oahppočuoggá <i>dahje</i>
V1RUO-1100 Ruotageilla. 1. ja 2. oahppojahki. 15 +15 oahppočuoggá <i>dahje</i>
V1SUO-1100 Suomageilla. 1. ja 2. oahppojahki. 15+15 oahppočuoggá
V1MAT-1100 Matematihkka. 1. ja 2. oahppojahki. 15 +15 oahppočuoggá
Válljenfágat:
V1ROEE-1140 Risttalašvuolta, osku, eallinoaidnu ja etihkka. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1LAS-1140 Lášmmohallan. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1DUO-1140 Duodji. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1BDV-1140 Biebmu ja dearvvašvuolta. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1DJM-1140 Duodjin, juoigan ja muitaleapmi. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1LUO-1140 Luonddufága. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1SER-1140 Servodatfága. 3. oahppojahki. 30 oahppočuoggá
V1PÁC-1140 Pedagogihkka-čieknudeapmi árbevirolaš máhtus ja sámi kultuvrras, 3. oahppojahki, 30 oahppočuoggá